
[2017-50-RE](#)

CAUSA 2017-50-RE

(Martins Rodrigues c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 470-2017. Recurs d'empara

Sentència del 4 de juny del 2018

BOPA núm. 36, del 13 de juny del 2018

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 8 de novembre del 2017, per la representació processal de la Sra. Mariana Martins Rodrigues, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara, contra la sentència del 20 de juliol del 2017 i contra l'aute del 13 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que ordeni que cessi la vulneració denunciada permetent l'entrada i la residència de la recurrent al Principat d'Andorra, que anul·li les resolucions impugnades i que, si s'escau, retrotregui les actuacions per tal que la Sala Administrativa dicti una nova sentència sense vulnerar els drets fonamentals de la recurrent;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 17 de novembre del 2017;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de març del 2018, que va admetre a tràmit, amb efectes suspensius, el recurs d'empara 2017-50-RE;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 29 de març del 2018, pel Govern;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 4 d'abril del 2018, per la representació processal de la recurrent;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La Sra. Mariana Martins Rodrigues va interposar una demanda jurisdiccional contra la resolució del Govern del 16 de desembre del 2016, mitjançant la qual s'acordava la seva expulsió del territori nacional per un període de 5 anys.

1.2. El 5 de maig del 2017, la Secció de Contenciós- Administratiu 2 de la Batllia va dictar una sentència en què estimava aquesta demanda per tal com considerava que l'expulsió de la demandant era desproporcionada.

1.3. El Govern va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 20 de juliol del 2017, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què estimava aquest recurs, anul·lava la decisió del Tribunal de Batlles i declarava que la decisió d'expulsió del Govern era ajustada a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

1.4. La representació processal de la Sra. Mariana Martins Rodrigues va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta darrera sentència, per tal com considerava que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 17 d'octubre del 2017, la Sala Administrativa va dictar un aute en què acordava desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.6. El 8 de novembre del 2017, la representació processal de la Sra. Mariana Martins Rodrigues va presentar un recurs d'empara contra les resolucions de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia ressenyades en els punts anteriors, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la recurrent

- La recurrent al·lega essencialment el caràcter desproporcionat de la mesura d'expulsió.

- Es fonamenta en la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans que defineix els principis directors de l'apreciació d'una mesura d'allunyament d'un estranger arribat a l'edat d'adult, fixant que s'havien de tenir en compte la naturalesa i la gravetat de la infracció, la durada del sojorn al país, la situació familiar de l'interessat i el naixement de fills i la seva edat.

- Al·lega que "*dels seus 25 anys en portava 21 vivint al Principat*", on actualment resideixen els seus dos progenitors i una germana i que superats els seus problemes disposava d'una feina i s'havia

inscrit al centre d'educació bàsica d'adults a fi d'obtenir el graduat lliure de segona ensenyança.

- Així mateix, ressenya que la sentència del Tribunal de Batlles va estimar la seva demanda per tal com va considerar que la mesura d'expulsió era desproporcionada a la vista de l'article 122 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, així com del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que ordeni que cessi la vulneració denunciada permetent l'entrada i la residència de la recurrent al Principat d'Andorra, que anul·li les resolucions impugnades i que, si s'escau, retrotregui les actuacions per tal que la Sala Administrativa dicti una nova sentència sense vulnerar els drets fonamentals de la recurrent.

2.2. Argumentació jurídica de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Administrativa destaca que la recurrent va ser controlada diverses vegades per la possessió d'estupefaents i detinguda i condemnada en diverses ocasions per consum d'estupefaents i cessió de producte estupefaent a menor d'edat. I conclou que els fets acreditats són suficients per considerar que existeix un risc per a les persones, els béns i per a l'ordre públic, derivat de la seva permanència al Principat.

- La Sala Administrativa destaca que es tracta d'una persona major d'edat, sense càrregues familiars, que té la capacitat de desenvolupar una vida independent i activa.

- Per consegüent, conclou que en aquestes condicions, partint de les reiterades infraccions penals que ha comès i del risc per a l'ordre públic que això comporta, la mesura adoptada per l'Administració no es pot considerar desproporcionada.

2.3. Argumentació jurídica del Ministeri Fiscal

- En primer lloc, el Ministeri Fiscal manifesta que si allò que s'al·lega és la vulneració del dret a la vida privada i familiar, la recurrent no ha emprat la via adequada, ja que l'incident de nul·litat d'actuacions se circumscriu a les vulneracions del dret a la jurisdicció.

- Pel que fa a la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, és evident que la recurrent pretén que aquest Tribunal efectui una revisió de les argumentacions i de les fonamentacions de la Sala Administrativa i recorda que el Tribunal Constitucional no és una tercera instància o un tribunal de cassació.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2.4. Argumentació jurídica del Govern

- En primer lloc, reprenent la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, el Govern recorda que el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret no inclou el dret a l'estimació de la pretensió

sol·licitada, però sí el dret a obtenir una resolució motivada, que no incorri en errors materials patents i que no sigui irraonable des del punt de vista lògic, ni des del punt de vista jurídic, tot entenent per resolució jurídicament irraonable aquella que s'aparta de manera clara de la *communis opinio* reiterada i constant dels juristes andorrans.

- També recorda que el Tribunal Constitucional no és una tercera instància judicial i que l'únic control que li correspon realitzar, en el marc del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, és precisament sobre el caràcter irraonable, il·lògic o absurd de la decisió jurisdiccional.

- Seguidament, el Govern exposa els elements fàctics que estan a l'origen de la decisió d'expulsió, concretament, la condemna de la recurrent com a autora d'un delictes major de venda de producte estupefaent a menor d'edat, d'un delictes menor continuat de tràfic de producte estupefaent i de les contravencions penals continuades de consum individual i en grup, amb concurrència de la circumstància agreujant de reincidència.

- Així mateix, el Govern exposa els advertiments i l'arrest domiciliari dels quals va ser objecte, i que la recurrent no va tenir mai en compte i que fins i tot va desobeir.

- Segons el parer del Govern, d'aquests fets se'n deriva la proporcionalitat de la mesura d'expulsió, atès que en aquest cas no s'apreciava un arrelament familiar suficient que permetés desvirtuar l'expulsió ordenada, ja que la recurrent no té familiars al seu càrrec i no ha tingut mai cap tipus d'activitat laboral al país.

- Afegeix que a banda de l'expulsió administrativa, la recurrent està complint una pena d'expulsió judicial per desobediència a l'autoritat, la qual cosa no fa més que refermar la proporcionalitat de la mesura d'expulsió.

- Per consegüent, no hi ha cap ingerència del dret al respecte de la vida privada i familiar, prevista a l'article 8 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, ja que la recurrent no té uns lligams personals, familiars i laborals d'entitat suficient per permetre que la protecció de l'ordre i de la seguretat pública no operin.

- Així doncs les resolucions impugnades van ser adoptades amb totes les garanties i amb tot tipus de motivacions, no existeix cap tipus d'arbitrarietat, havent exercit la Sala Administrativa plenament la seva funció jurisdiccional dins els límits de la seva discrecionalitat i competència i, per aquests motius, considera que no s'ha vulnerat el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi íntegrament aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. De manera prèvia, cal recordar que el recurs d'empara no és una tercera instància judicial i no converteix el Tribunal Constitucional en un tribunal de cassació; només té per objecte garantir als justiciables que les decisions adoptades per la jurisdicció ordinària respectin els principis enunciats per la Constitució i, en particular, els drets continguts a l'article 10 de la Constitució.

3.2. Una mesura d'expulsió és, per definició, una mesura que vulnera els drets de la persona

expulsada i, més concretament el dret a la vida privada i familiar, invocat per la recurrent.

3.3. Per aquest motiu, una mesura d'expulsió només està degudament fonamentada si es realitza un just equilibri entre els drets de la persona expulsada i els interessos de l'Estat en protegir l'ordre públic i la seguretat de les persones.

3.4. Aquest cànon de raonament de la regularitat constitucional d'una mesura d'expulsió deriva necessàriament de les exigències de la Constitució andorrana, del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i de les sentències del Tribunal Europeu dels Drets Humans, els quals es consideren tradicionalment com elements hermenèutics per l'apreciació dels tribunals andorrans.

3.5. La proporcionalitat de la mesura d'expulsió en relació amb els fets imputats a la recurrent és l'única qüestió de dret plantejada a aquest Tribunal, tant per la representació processal de la recurrent, com pel Govern.

3.6. La proporcionalitat és un element que fa part del contingut constitucional d'una resolució judicial, en aquest cas, de la mesura d'expulsió, i, per consegüent, pot ser objecte d'un control de constitucionalitat.

3.7. L'apreciació de la proporcionalitat d'aquesta mesura d'expulsió correspon als tribunals ordinaris, amb la reserva tradicional establerta per aquest Tribunal de que aquesta no sigui arbitrària, irraonable, il·lògica o absurda.

3.8. En aquesta causa, el Tribunal Constitucional destaca, abans de res, que hi ha una discussió jurídicament fonamentada en relació amb el caràcter proporcional de la mesura d'expulsió, ja que el Tribunal de Batlles va considerar aquesta mesura desproporcionada, però la Sala Administrativa la va jutjar proporcionada.

3.9. La Sala Administrativa va estimar que l'expulsió de la recurrent respectava l'exigència de proporcionalitat i que estava fonamentada en Dret, perquè la recurrent havia estat advertida en diverses ocasions de la seva expulsió per consum d'estupefaents i la seva venda a un menor i, perquè no tenia lligams personals, familiars i laborals acreditats i suficientment arrelats al Principat.

3.10. Atès el caràcter reiterat de la infracció, dels diversos avisos efectuats a la recurrent i l'absència de familiars al seu càrrec, la mesura d'expulsió realitza un just equilibri entra la salvaguarda de l'ordre públic i el dret al respecte de la vida privada i ha de ser considerada com a proporcionada i, per tant, fonamentada en Dret.

3.11. Per aquests motius, aquest recurs d'empara ha de ser desestimat.

3.12. Atesa la situació de pobresa de la recurrent declarada per l'aute del 2 de novembre del 2016 de la Secció Civil 1 de la Batllia, i, atès que el Govern no ha demanat de manera expressa una condemna en costes, el Tribunal acorda no condemnar la recurrent al pagament de les costes processals en seu constitucional.

DECISIÓ:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

1. Desestimar el recurs d'empara presentat per la representació processal de la Sra. Mariana Martins Rodrigues.
2. No condemnar la recurrent a les costes processals en seu constitucional.
3. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la Sra. Mariana Martins Rodrigues, al Govern, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 4 de juny del 2018.

Isidre Molas Batllori
President

Vicepresident

Dominique Rousseau

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat